

ДО ПРОБЛЕМИ РОЗРОБКИ ВИМІРНИКІВ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ З ФІЗИКИ У 12-РІЧНІЙ ШКОЛІ

Головко М.В., к.пед.н.

Розпочавши розробку науково-методичних засад здійснення контролю та оцінювання навчальних досягнень з фізики учнів 12-річної загальноосвітньої школи, було проведено аналіз стану досліджуваної проблеми в умовах реального освітнього середовища та її висвітлення в педагогічній літературі. Визначено основні моменти, вирішення яких сприятиме проектуванню обґрунтованої системи контролю і оцінювання навчальних досягнень. Виділимо основні з них.

1. Відповідно до Концепції розвитку 12-річної загальноосвітньої школи принципово змінюється підхід до організації контролю (реалізація принципу позитивного оцінювання – виявлення саме навчальних досягнень учня).

2. В сучасній загальноосвітній школі оцінювання здійснюється за 12-бальною, достатньо гнучкою шкалою, відповідно до встановлених 4 рівнів навчальних досягнень, що зумовлює необхідність більш чіткого визначення елементів змісту, що відповідають різним рівням.

3. Одним з головних принципів побудови курсу фізики 12-річної загальноосвітньої школи є його диференційованість (рівнева та профільна). Тому зростає потреба у конкретизації (розробці еталонних) рівнів обов'язкових результатів, що особливо важливо для старшої (10-12 класи), профільної школи, в якій реалізовуватиметься диференціація за змістом, спрямована на якнайповніше врахування індивідуальних особливостей та здібностей випускників.

4. Для того, щоб визначити чи досягнуті в процесі вивчення фізики заплановані цілі навчання, потрібно розробити систему еталонних вимірників – завдань еталонного характеру, виконання яких учнями дало б можливість об'єктивно виявляти та оцінювати їх навчальні досягнення з фізики.

5. Розробляючи еталонні вимірники слід чітко визначати цілі оцінювання та відповідні обмеження на використання вимірників. Тобто, контроль та оцінювання мають бути тісно пов'язані з управлінням навчальним процесом з фізики, а еталонні вимірники розроблятися з орієнтуванням на навчальну мету, міжпредметні зв'язки та профільну диференціацію.

6. Для побудови системи завдань-вимірників розробляється предметна модель вивчення курсу. Реалізовуватися вона може, наприклад, через цільові програми тем з фіксованими рівнями засвоєння основних пізнавальних задач конкретних уроків (еталонами) та завданнями-вимірниками, орієнтованими на ці еталони

(за Атаманчуком П.С.). Проектування еталонних вимірників навчальних досягнень можна реалізувати й через модель засвоєння бази знань з відповідної теми шкільного курсу фізики.

7. Особливості навчального процесу з фізики (усні відповіді, розв'язування задач, виконання лабораторних робіт та експериментальних завдань) та реалізації основних функцій контролю визначають необхідність розробки еталонних завдань-вимірників різних типів: вимірники-питання, вимірники-кількісні та якісні задачі, вимірники-експериментальні завдання.